

РОЗГЛЯНУТО
Вченою радою
Протокол № 9
від 28.06.2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Пенітенціарної академії України
28.06.2024 № 261/ОД

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (далі – Положення) Пенітенціарної академії України (далі – Академія) розроблено з метою встановлення єдиного порядку організації програм академічної мобільності.

Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 № 736 року «Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію», постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2013 року № 939 «Порядок організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях», Положення про конкурсну комісію з відбору здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, наукових, науково-педагогічних, педагогічних кадрів та інших працівників для програм академічної мобільності Пенітенціарної академії України, затвердженого наказом Академії від 27 жовтня 2023 року № 583/ОД, Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Пенітенціарній академії України, затвердженого наказом Академії від 27 жовтня 2023 року № 745/ОД.

1.2. Цілі, завдання та загальні правила забезпечення та реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Академії відповідають основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, підписаної 27 червня 2014 р., програмним документом у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договором України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.

1.3. Учасниками академічної мобільності можуть бути:

– громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від

виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності;

– іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, освіту рівня, аналогічного фаховій передвищій освіті, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі і які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності.

Участь у програмах академічної мобільності іноземних делегацій, груп та окремих іноземців додатково регулюються постановою Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 736 «Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію», постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2013 року № 939 «Порядок організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях».

Це Положення не поширюється на:

– осіб, тимчасово допущених до занять;
– здобувачів освіти, які в установленому законодавством порядку оформили перерву в навчанні та перебувають в академічній відпустці;

Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.4. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі меморандумів, міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між іноземним або вітчизняним закладом вищої освіти та Академією (далі – ЗВО-партнери), за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами здобувачів вищої освіти та програмами навчальних дисциплін, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу Академії з власної ініціативи.

1.5. Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність на території України чи поза її межами в ЗВО-партнерів.

1.6. Академічна мобільність здобувачів освіти (наукового ступеня), а також педагогічних, науково-педагогічних, наукових, інших працівників Академії поділяється на:

1.7.1. За місцем її реалізації:

– внутрішню, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іншому українському закладі освіти (науковій установі), відмінному від місця постійного навчання (роботи);

– міжнародну, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іноземному закладі освіти або іноземного учасника – в українському закладі освіти (науковій установі);

1.7.2. За сферою діяльності – на освітню та наукову;

1.7.3. За способом реалізації:

– очну, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

– дистанційну, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

– змішану, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

1.7.4. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:

– кредитну, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) закладі-партнері постійного місця навчання;

– ступеневу, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері за узгодженими між такими закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про фахову передвищу або вищу освіту в установленому законодавством порядку.

1.7. Умови навчання і перебування учасників освітнього процесу щодо академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між ЗВО-партнерами.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Основними цілями академічної мобільності є:

– інтеграція України в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір;

- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;
- модернізація системи освіти;
- цифровізація навчання та управління;
- підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоспроможності освітньо-наукової спільноти України;
- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;
- поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності здобувачів вищої освіти Академії є :

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;
- отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;
- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн;
- підвищення рівня іміджу персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. Право на участь у програмах академічної мобільності мають здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітніми рівнями бакалавра (починаючи з другого курсу), магістра, особи, які здобувають наукові ступені доктора філософії або доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники.

3.2. Відповідно до домовленостей між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентується перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності та процедура їх подання;
- визначаються етапи, тривалість та зміст навчання, стажування або проходження практики тощо у ЗВО-партнерах.

3.3. За здобувачами вищої освіти Академії на період навчання в іншому

закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання.

Особи, які навчаються за рахунок фізичних (юридичних) осіб, продовжують сплачувати за навчання якщо відповідна оплата не передбачена в ЗВО-партнері за програмою академічної мобільності.

Особи, які уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

3.4 Здобувач вищої освіти, крім вивчення у ЗВО-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням із закладом вищої освіти, що направив його на навчання.

3.5. Відбір здобувачів вищої освіти для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Академії та керується Положенням про конкурсну комісію з відбору здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, наукових, науково-педагогічних, педагогічних кадрів та інших працівників для програм академічної мобільності Пенітенціарної академії України.

3.6. У випадку, якщо здобувач вищої освіти бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає здобувачу вищої освіти грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

3.7. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів вищої освіти ЗВО-партнерів та процедура їх подання регламентується угодами між ЗВО-партнерами.

3.8. Етапи, тривалість та зміст навчання у ЗВО-партнерах визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими у ЗВО-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки навчального процесу затверджуються керівниками ЗВО-партнерів.

При формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти враховується фактичне виконання здобувачем вищої освіти індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

3.9. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

3.10. Здобувачі вищої освіти, які мають заборгованість за договором про надання освітніх послуг між закладом вищої освіти та фізичною (юридичною) особою, не допускаються до участі у програмах академічної мобільності.

3.11. Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти є:

3.11.1. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра:

– навчання за освітніми програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

- мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);
- навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);
 - наукове стажування;
 - практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників Академії з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);
 - інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

3.11.2. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками Академії:

- участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії;
- участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах (діяльність у складі тимчасової проєктної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проєкту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);
 - викладання;
 - стажування;
 - наукове дослідження;
 - наукове стажування;
 - мовне стажування;
 - підвищення кваліфікації;
 - інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками Академії, не може перевищувати двох років поспіль.

Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості

нормативного строку навчання за відповідною освітньою (освітньо-науковою) програмою.

3.12. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Академії можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається посада за основним місцем роботи у Академії до двох років.

3.13. У разі неможливості виконання працівником, який перебуває на адміністративній посаді, посадових обов'язків у повному обсязі відповідно до трудового договору (контракту) та/або посадової інструкції, виконання обов'язків керівника відповідного структурного підрозділу Академії на період академічної мобільності покладається на іншого працівника наказом ректора за поданням проректора, який здійснює загальне керівництво роботою відповідного структурного підрозділу.

3.15. Фінансування витрат українського закладу, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності, може здійснюватися за рахунок:

- грантів;
- власних коштів закладу-партнера;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

4. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЗВО-ПАРТНЕРІ

4.1. Академія визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері.

4.2. Визнання результатів навчання у межах академічного співробітництва з ЗВО-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання ЗВО-партнера.

4.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти.

4.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку у ЗВО-партнері.

4.5. Якщо здобувач вищої освіти не підтвердив документально виконання вимог індивідуального навчального плану для учасників академічної мобільності, то він відраховується з Академії за невиконання індивідуального навчального плану.

4.6. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти у період навчання у ЗВО-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Академії.

4.7. Результати відбору учасників академічної мобільності, звіт про

завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів оприлюднюються на офіційному веб-сайті Академії.

5. ОБОВ'ЯЗКИ ЗВО-ПАРТНЕРІВ

5.1. Академія зобов'язана:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти між ЗВО-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати здобувачам вищої освіти консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних делегацій, груп та окремих іноземців в Україні.

5.2. ЗВО-партнер, що приймає на навчання, зобов'язаний:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направленого на навчання на визначений договором строк, відповідно до норм законодавства сторони, що приймає;
- створити усі необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам вищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачам вищої освіти брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземних здобувачів вищої освіти;
- після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти або документ про вищу освіту з додатком встановленого у ЗВО-партнері зразка.

5.3. Обов'язки ЗВО-партнерів щодо здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між ЗВО-партнерами.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Здобувачі вищої освіти Академії мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за

спорідненими напрямками та спеціальностями підготовки фахівців у ЗВО-партнерах.

- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах, круглих столах для представлення своїх наукових робіт та публікацій;
- можливість отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у ЗВО-партнері зразка, відповідно до угоди між ЗВО-партнерами щодо програми академічної мобільності.

6.2. Здобувачі вищої освіти Академії зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти, що приймає;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у ЗВО-партнері вчасно повернутися до Академії.

7. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Після повернення до Академії учасник освітнього процесу, який реалізовував право на академічну мобільність, в залежності від її форми, надає відповідний документ, який посвідчує перелік, кількість кредитів ЄКТС та результати вивчення навчальних дисциплін та інформацію про систему оцінювання навчальних здобутків учасника освітнього процесу або звіт щодо виконання програми викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень тощо, завірений в установленому порядку у закладі вищої освіти, на базі якого здійснюється академічна мобільність.

7.2. Керівник структурного підрозділу, з якого було направлено здобувача, в установленому порядку приймає рішення щодо допуску до навчання/роботи учасника освітнього процесу, який брав участь у програмі академічної мобільності, визначає академічну різницю та можливість перезарахування навчальних дисциплін, що вивчив здобувач за програмою академічної мобільності, та вносить питання на розгляд вченої ради Академії.

Вчена рада, шляхом голосування, визнає результати вивчення навчальних дисциплін здобувачем у ЗВО-партнері. Витяг з протоколу вченої ради долучається до особової справи здобувача освіти.

7.3. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої

освіти, на базі якого здійснюється академічна мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Академії, йому може бути запропоновано ліквідація академічної заборгованості за індивідуальним графіком або аркушем успішності, затвердженими в установленому порядку, чи повторний курс навчання згідно з вимогами чинного законодавства.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення вступає в дію з моменту його затвердження рішенням (наказом) ректора Академії.

8.2. Зміни і доповнення до цього Положення розглядаються та схвалюються вченою радою та затверджуються рішенням (наказом) ректора Академії.

**Декан факультету
заочного навчання та
навчання за кошти фізичних,
юридичних осіб**

Сергій ЄРМАК